

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, Atlas College

Versie maart 2021 (instemming MR 15 maart 2021)

Vooraf

Het College van Bestuur van het Atlas College

Overwegende

- dat het Atlas College verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij het Atlas College op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat het Atlas College een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen het Atlas College werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat het Atlas College in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex-) partners gezinsleden, familieleden en huisvrienden;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en het als minderjarige getuige zijn van huiselijk geweld tussen ouders en/of andere huisgenoten;
- dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht (docenten, onderwijsondersteunend personeel en schoolleiding) die voor het Atlas College werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen onderwijs, ondersteuning en begeleiding biedt.

In aanmerking nemende:

- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
- de Wet op de Jeugdzorg, alsmede de komende Jeugdwet;
- de Wet Maatschappelijke Ondersteuning;
- het privacyreglement van het Atlas College.

Stelt de onderstaande Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (gebaseerd op het basismodel meldcode van het Ministerie van VWS, oktober 2013) vast.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Meldcode in relatie tot het beroepsgeheim en de meldrechten kindermishandeling en huiselijk geweld

De twee wettelijke meldrechten voor huiselijk geweld en voor kindermishandeling bieden alle beroepskrachten met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht, het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld te melden, ook als zij daarvoor geen toestemming hebben van de leerling. Zie voor de wetteksten artikel 53 lid 3 Wet op de jeugdzorg en artikel 21d lid 3 Wet maatschappelijke ondersteuning.

Meldcode in relatie tot privacy

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en leg ze vast. Leg de contacten over de signalen schriftelijk vast, evenals alle stappen die worden gezet (zoals: alle contacten met ouders of andere betrokkenen, bespreking in het Extern- of Intern Ondersteuningsteam (IOT en EOT), adviesvraag aan Veilig Thuis, etc.) en de besluiten die worden genomen (zoals: melding bij Veilig Thuis, wie doet de melding, toestemming van de locatiedirecteur voor de melding, etc.), vermeld bij alle contacten, stappen en besluiten de betreffende data.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een daartoe bevoegde functionaris.

Signalen van geweld door een beroepskracht

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een beroepskracht ten opzichte van een leerling, meld de signalen dan, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Signalen van geweld tussen leerlingen

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd tussen leerlingen op school, dan vallen deze niet onder het stappenplan van de meldcode. De signalen meldt u bij uw leidinggevende of de directie.

Kindcheck

De kindcheck is aan de orde wanneer een volwassene of adolescent in een situatie verkeren die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan berokkenen. Er moet onderzocht worden in dat geval in een gesprek met ouders/verzorgers of er (nog meer) kinderen bij ouders/verzorgers wonen en wie er voor hen zorgen. Op

basis van deze informatie wordt besloten of er verdere actie ondernomen moet worden door de verdere stappen van de meldcode te zetten.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis , het Steunpunt Huiselijk Geweld of een deskundige op het gebied van letselduiding

Bespreek de signalen met de Ondersteuningscoördinator en/of het Extern- of Intern Ondersteuningsteam (IOT en EOT). De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) vraagt zo nodig advies aan Veilig Thuis , aan het Steunpunt Huiselijk Geweld of aan een deskundige op het gebied van letselduiding, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel.

Advies bij specifieke vormen van geweld over mogelijke risico's van vervolgstappen

Is er binnen de instelling onvoldoende kennis aanwezig over de aanpak van specifieke vormen van geweld, zoals eegerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking, dan vraagt de Ondersteuningscoördinator altijd advies aan Veilig Thuis of het Steunpunt Huiselijk Geweld over te nemen vervolgstappen. Dit advies is ook van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig af te kunnen wegen. De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) legt de uitkomsten van de consultatie en/of het gegeven advies vast in het leerlingendossier.

Stap 3: Gesprek met de leerling en de ouders (bij een minderjarige leerling)

De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) bespreekt de signalen met de leerling en de ouders. Heeft de Ondersteuningscoördinator ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van dit gesprek, dan kan deze Veilig Thuis of het Steunpunt Huiselijk Geweld raadplegen.

- De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) legt de leerling en ouders het doel uit van het gesprek;
- De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) beschrijft de feiten die zijn vastgelegd en de waarnemingen die zijn gedaan;
- De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) nodigt leerling en ouders uit om een reactie hierop te geven;
- De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) komt pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen is gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kan daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruikt worden.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met leerling en ouders, is alleen mogelijk als:

- er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van de melder/ waarnemer, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn.

Melding in de verwijzindex risicojongeren

De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) overweegt bij het zetten van stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de leerling,

ook een melding te doen in de verwijfsindex risicojongeren. Een melding in de verwijfsindex risicojongeren wordt eerst kenbaar gemaakt aan de ouder(s) / verzorger(s).

NB: Een melding in de verwijfsindex is bedoeld om beroepskrachten die betrokken zijn bij 'risicojongeren' bij elkaar te brengen zodat ze hun interventies op elkaar af kunnen stemmen en niet langs elkaar heen werken. Een melding in de verwijfsindex is geen alternatief voor het doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. De Ondersteuningscoördinator gaat daarom, ook als hij besluit tot een melding in de verwijfsindex, door met stap 4 en 5 van de meldcode als het vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en de leerling niet is weggenomen. Voor meer informatie over de verwijfsindex risicojongeren en het wettelijk meldrecht voor meldingen in de verwijfsindex zie www.verwijsindex.nl.

Stap 4: 5 vragen (vermoeden) geweld of kindermishandeling

De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) weegt op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met leerling en ouders het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. De Ondersteuningscoördinator weegt eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het afwegingskader in bijlage 1.

Stap 5: Beslissen:

I.	Melden bij Veilig Thuis
II.	én hulpverleners?

In stap 5 worden 2 beslissingen genomen.

1. het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens
2. het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Meent de Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) na het doorlopen van het afwegingskader (Bijlage 1) en na overleg met het Extern- of Intern Ondersteuningsteam (IOT en EOT), dat de leerling redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kan worden dan draagt de Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) zorg voor:

- het organiseren van de noodzakelijke hulp; termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn.
- het volgen van de effecten van deze hulp;
- een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met leerling en ouders

Is de Ondersteuningscoördinator van mening dat de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kan worden of is er twijfel of er voldoende bescherming hiertegen geboden kan worden, dan:

- overlegt de Ondersteuningscoördinator met de locatiedirecteur, toetst in het overleg zijn/haar mening en vraagt toestemming voor het doen van een melding
- meldt de Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) het vermoeden bij Veilig Thuis of bij het Steunpunt Huiselijk Geweld;
- wordt bij de melding zoveel mogelijk aan feiten en gebeurtenissen bijgesloten en wordt duidelijk aangegeven van wie de informatie afkomstig is;
- gaat de Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) bij de melding aan Veilig Thuis of het Steunpunt Huiselijk Geweld na wat na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, nog gedaan kan worden om de leerling tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

De Ondersteuningscoördinator (of een andere door de directie hiervoor aangestelde functionaris) bespreekt de melding vooraf met de leerling en de ouders (als de leerling nog geen 16 jaar oud is). De Ondersteuningscoördinator:

- legt uit waarom hij van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- vraagt leerling en ouders uitdrukkelijk om een reactie;
- overlegt, in geval van bezwaren van leerling en ouders, op welke wijze hij tegemoetgekomen kan worden aan deze bezwaren;
- weegt, als dat niet mogelijk is, de bezwaren af tegen de noodzaak om de leerling te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betreft in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling door het doen van een melding daartegen te beschermen;
- doet een melding indien naar zijn oordeel de bescherming van de leerling de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling over de melding kan de Ondersteuningscoördinator afzien:

- als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de leerling, die van de Ondersteuningscoördinator zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- als hij goede redenen heeft om te veronderstellen dat de leerling daardoor het contact met hem zal verbreken.

Verdeling van verantwoordelijkheden voor het zetten van de stappen en het beslissen over het al dan niet doen van een melding

Op iedere locatie van het Atlas College wordt vastgelegd welke functionaris verantwoordelijk is voor de uitvoering van de onderscheiden stappen, genoemd in deze meldcode huiselijk geweld. Deze

verantwoordelijkheidsverdeling wordt als addendum toegevoegd aan deze meldcode of opgenomen in het Veiligheidsplan van de locatie.

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur

Gelet op de Wet verplichte meldcode draagt het College van Bestuur van het Atlas College er zorg voor dat:

- er binnen de organisatie een meldcode beschikbaar is die voldoet aan de eisen van de wet;
- er binnen de organisatie bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- er regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat de in de meldcode genoemde functionarissen voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en deze op peil kunnen houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen genoemd in de code;
- de meldcode wordt opgenomen in het inwerkprogramma van nieuwe personeelsleden;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de kennis en het gebruik van de meldcode te bevorderen

Bijlage 1 - Afwegingskader
(onderdeel van deze meldcode)

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen in stap 5 is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd.

Afwegingskader

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag) in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.
Aanbeveling: spreek een nazorgtraject af. Leg termijnen en verwachtingen vast.